

hensyn til arten af materialer og de måder, hvorpå de skal stilles til rådighed for benytterne. Det er overladt til kommunalbestyrelserne at afgøre omfanget af de nævnte samlinger. Herudover kan kommunalbestyrelserne naturligvis afgøre, om man hertil ønsker at føje andre egnede materialer eller andre former for formidling, f. eks. en kulturel arrangementsvirksomhed, som den der allerede finder sted i et stigende antal biblioteker, jfr. de indledende bemærkninger til lovforslaget.

For så vidt sådanne andre arbejdsområder indgår som integrerede led i folkebiblioteksvirksomheden som supplerende af de i § 1 nævnte opgaver, må det fremhæves, at de bør være i overensstemmelse med formålsbestemmelsen, og at der for materialevalget og for arrangementsvirksomheden som helhed tages hensyn til kravene om kvalitet, alsidighed og aktualitet, jfr. forslagens § 4.

Uanset det ønskelige i at lade princippet om vederlagsfri benyttelse omfatte alle bibliotekets virksomhedsformer, overlades det til kommunalbestyrelsen at afgøre, i hvilket omfang vederlagsfriheden skal gælde deltagelse i kulturelle arrangementer.

Til § 2.

Bestemmelserne i denne paragraf om obligatorisk folkebiblioteksbetjening, virkeområdet og den frie låneret er uændret i forhold til nugældende bestemmelser. Bestemmelsen om, at kommunalbestyrelsen afgør, hvorvidt audiovisuelle samlinger kan udlånes, er ny.

Til stk. 1.

Bestemmelsen om folkebiblioteket som obligatorisk institution blev indført ved lovrevisionen 1964 (lovens § 3, stk. 1). I betragtning af den betydning man må tillægge folkebiblioteket som kulturformidende institution er bestemmelsen opretholdt. Den har nu udelukkende præventiv virkning da alle kommuner har etableret folkebibliotek. Som det fremgår af sammenhængen betyder bestemmelsen ikke at en kommune under alle omstændigheder skal opretholde et selvstændigt folkebibliotek, men at den skal opretholde en folkebiblioteksbetjening for sine beboere, evt. i samarbejde med andre kommuner, se herom bemærkningerne til § 7.

Som i nugældende lov (§ 2, stk. 1) fastslås det at folkebibliotekets virkeområde, dvs. det geografiske område biblioteket primært er forpligtet til at betjene (jfr stk 2), er en kommune eller flere kommuner der er omfattet af en samarbejdsaftale. Dette betyder at kommunen er det mindste virkeområde for et folkebibliotek og at folkebiblioteket i et givet virkeområde skal udgøre en organisatorisk enhed og administreres under ét.

Omfanget af den materialesamling folkebiblioteket skal stille til rådighed, afgøres af kommunalbestyrelsen, og må være afhængig af virkeområdets indbyggertal, der som nævnt i bemærkningerne til stk. 2 i det hele er bestemmende for virksomhedens omfang. Det er da også dette princip der ligger til grund for de nugældende vejledende retningslinjer for bogbestand og tilvækst (bekendtgørelse af 24. oktober 1966). De væsentligste principper i denne bekendtgørelse foreslås opretholdt, men i en revideret og forenklet udgave. Motiveringen herfor er følgende: Bestemmelsen om obligatorisk folkebibliotek forudsætter en nogenlunde dækkende angivelse af forpligtelsens indhold. Dansk folkebiblioteksvæsen er bevidst opbygget som et system af samarbejdende primærkommunale enheder, hvor de større enheder supplerer de mindre. Dette i samfundsøkonomisk henseende og for benytterne overordentlig værdifulde system forudsætter at hver enhed udbygges til et grundniveau afpasset efter virkeområdets størrelse og dækkende det primære lokale behov. Er denne forudsætning ikke til stede overvæltet byrden på andre folkebiblioteker, i første række centralbibliotekerne og i sidste instans de faglige og videnskabelige biblioteker. Eksistensen af vejledende retningslinier for materialesamlingens omfang vil bidrage væsentligt til at skabe en rimelig opgavefordeling inden for dette system.

Hvad de audiovisuelle samlinger angår er de endnu meget uensartet opbygget. Opbygningen er først og fremmest sket på musikområdet. Af de ca. 80 biblioteker, der pr. 1. april 1974 havde udlån af audiovisuelle materialer, havde de 64 udlån af plader og bånd med musik. Derimod er samlinger af billedkunst og andre audiovisuelle materialer udbygget i forholdsvist ringe grad. Udarbejdelse af retningslinjer for disse samlingers vedkommende kan først finde sted efterhånden som et tilstrækkeligt erfaringsgrundlag foreligger. Der henvises i øvrigt til det økonomiske bilag.

Til stk. 2.

Stk. 2 omhandler folkebibliotekets primære forpligtelse overfor virkeområdet og den sekundære forpligtelse over for benyttet der ikke har bopæl i virkeområdet.

Den primære forpligtelse gælder betjening af beboerne i virkeområdet. Som følge heraf er det i første række dettes indbyggertal der må være bestemmende for fastlæggelsen af biblioteksvirksomhedens omfang.

Med fastholdelse af dette grundprincip skal en kommunes folkebibliotek dog kunne benyttes af personer med bopæl uden for virkeområdet med